

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONES
RINCON 121
 Entre Treinta y Tres é Ituzaingó

SENMANARI CATALÁ Y LITERARI

SUSCRICION ADELANTADA

Ciutat ps. 0.50
 Campanya „ 0.60
 Exterior „ 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, MAIG 8 DE 1887.

Supliquém als nostres agents y suscriptors de fora y de la Capital, que al notar lo mes petit retard ó falta en l' envió del periódich, ho posin en coneixement d' aquesta administració.

Aixís mateix devém dir que 'ls suscriptors que 's trobin en descubert procurarán posarse al corrent de la suscripció si volen llegir LA GRALLA.

LA FESTA DEL DIUMENGE

Eran las 6 y 1/2 de la tarde quan entrabam en l' Hotel Peninsular.

La taula destinada per lo banquet, presentaba un bellissim cop de vista adornada com estava per l' escut catalá en son centre.

Lo diná servit per l' Hotel, no pogué ser mes apropiat ni milló y omitim tot elogi que d' ell se podría fer, per l' honor que 's feu á cada plat.

Vint y set eram los que prenguerem assiento en lo lloch que 'ns tenian preparat, en l' ordre següent:

A cap de taula lo Vis-president que 's despedia y lo President de la Societat Catalanista "Rat-Penat"; á la dre-

ta Lo Secretari y Bibliotecari de la mateixa, lo Sr. Matarrodona, redactor de LA GRALLA y lo President de la Societat Balear senyor Noguera. Seguián á aquest los següents, socis de la digníssima societat Romea, la major part d' ells membres de la J. D. Giambruno, Berçaiz, Palma, Malvar y lo senyó Estapé, president. A la dreta lo Sr. Hernando ex-president de la "Rat-Penat", y Redactor de LA GRALLA, Baitx, Director, Gonzalez, Teix, Fugasot, Soler, Tresorer de la "Rat-Penat", Ribas (Joseph) Jorge, Oromí (Ramon,) Ribas (Carlos,) Sabaté, Bruguera, Gil, Ordeig, Ráfols y Marroig.

Lo diná se regi per l' ordre següent

Fiambre
 Galantina
 Arrós ab calamars
 Costellas á la milanesa
 Perdius ab cols
 Peix á la catalana
 Llom de vaca ab rovellons
 Mayonaise de Llagosta
 Gall-dindi rostill.

Postres

Pa de pessich
 Bananas pomas
 Patata de Málaga
 Atmellas torradas

Vins

Deu - Moscatell. Café y cigarros.

Al arribar als postres lo Sr. Santías digué breus paraulas, brindant á la amistat del Vis-President, per la causa catalana y pera lo felís retorn del amich que s' ausentaba.

Seguidament feu us de la paraula nostre benvolgut Director brindant primer de la manera següent:

Ab aquet vi de la terra
Comensem noy á brindar;
A l' amistat y la patria
Los brindis deuen anar
A l' amich, salut desitjo
Y á la patria, ¡Libertat!

y llegint després lo tros que transcribim.

Lo senyó Hernando feu us de la paraula pronunciant un discurs que meresqué grans aplausos.

Seguidament lo senyó Cadenet ho feu per llegir una composició seva dedicada com á despedida y recort al amich que s' allunyaba.

Lo senyó Matarrodona demanant á l' auditori sa benevolensa llegí lo tros que copiém. en el que si no hiá bellesas de forma y sobran las de fondo.

Després d' ell torná á alsarse lo senyó Hernando pera llegir una composició de lo senyó Cadenet.

Acabat lo senyó Ráfols prengué la paraula pera brindar per l' amich y pera llegir un tros de sa cullita que feu riurer de debó.

Lo senyó Sabaté també volgué donar sa despedida al amich llegint sa ben pensada composició

Lo senyó Ribas (Joseph) llegí la seva com ell ho sab fer titulada "Adeu" després lo senyó Ribas (Carlos) ab las dos quartetas "Al amich Tastás."

Lo senyó Oromí (oriental) però catalá de cor, llegí son bonich pensament

dedicat al Vis-President brindant per la causa catalana, per la S. "Rat-Penat" y per LA GRALLA.

Lo senyor Jorge secretari de la Romea, brindá per lo felís retorn del amich; per la confraternitat de las dos societats que avuy se troba reunidas en lo mateix local y per la autonomia de las provincias espanyolas. Lo Sr. Gil ho feu brindant per sa patria (Valencia) per Catalunya la regió com digué mes adelantada de Espanya, y per las nobles aspiracions del poble catalá. Feren us de la paraula, además, los senyors Noguera brindant per Mallorca, lo Sr. Bercaiz fent lo per la República Argentina, per Catalunya y per las societats "Romea" y "Rat-Penat"

Ja al acabament lo secretari de la "Rat-Penat" llegí la valenta composició que copiém la que meresqué nutrits aplausos acabant la festa que deixarà grat recort á tots los que tinguerem la ditxa d' assistirhi, ab la composició ¡A la institució dels Jochs Florals! publicada en lo número del Diumenje passat.

Vulga Deu qu' aixís com nos reunirem nosaltres ab lo cor plé d' esperança ho hagin fet nostres germans d' allá.

Aquí despediam á un ver catalanista y saludabam lo dia gloriós en que 'l poble catalá s' eleva al impuls del geni de sos fills. ¡Que ells hajin saludat ab lo sol del 1.º de Maig l' alba d' una nova era pera nostra anyorada patria!

H. FLACII.

DESPEDIDA

A En Manel Tastás

Tu t' en vas: aquí 'ns quedém
los qui de tota manera,
la catalana bandera
ab ferma ma sostindrém;
tu t' en vas potsé ab lo cor
nafrat y plé de recel,
¡qui sab si ab ell plé de fel!
¡qui sab si ab pler ó rencor!
peró t' en vas á la fi
buscant lo qu' aquí no trobas,
demanant á la sort provas
d' un capritxo baladí.

Si suspiras per la terra
qu' un dia va obrirte 'ls ulls,
y t' apenan los embulls
que 'ns pot portar una guerra;
no duptis que per lo espay
hont crusa 'l catalanisme,
hi falti 'l companyerisme,
ni la bona fé jamay.

Ja aqui l' ideya fermenta
com filla de bona causa,
som pochs, caminém ab pausa,
mes l' entussiasme 'ns alenta;
¡y es tant gran lo que sentim,
que portarho á cap jurém;
si hem de lluytar, vencerém;
si hem de caurer, fins l' abim;
que no per ésser vensuts
y de nou esclavisats,
serém menos respectats
ni serém menos temuts.

Ja sabs de quina nissaga
som hereus; pe 'l servilisme
que mata 'l liberalisme,
nos sobra un pit y una daga;
los que preteren reduirnos
al camp de rancis pendons,
ho saben també, y ab rahons
sols, tractan de persuadirnos;
mes per lograr á la roca
reduhirla fins ser pols,
necessitan ells ser molts
y hasta aixis ¡qui es que la toca!
no l' audacia 'ns fa parlar:

ja habém tingut prou paciencia,
ab lo crit d' independencia
hi ha la veu d' un catalá;
res volém, mes que 'l que som,
¿no valém res? doncas res,
que valém que un altre mes
donchs vulguém portarne 'l nom;
¿hi ha algú que siga mes gran?
respectemli la grandesa,
mes á nostra petitesa
no hi volguem cap intrigant,
ni cap Judas ni Juliá
que se 'ns vengui per malicia.....
jutje que no fá justicia
no pot servir per jutjá.
Tractém com nos han tractat
sense cedir un sol peu,
y escampém per tot arreu
las glorias qu' hem alcansat;
si ab lo crit de llibertat
hi juntém lo crit de Patria,
á aquell que no la idolatria
estimarla li farém,
y si ab aixó no ho logrém
podrém dir que no té Patria.

M. CADENET.

Amich Tastás y companys

Si hi há algun acte en que un home 's troba embargat y no sab que dir, es sens dupte 'l present.

Per un costat el despidido d' un verdader amich y catalanista y per l' altre 'l recort que fa vibrar las fibras del cor, al que sab lo qu' es la grandiosa festa que avuy s' ha celebrat en la noble, gran y hermosa Barcelona: Los Jochs Florals.

Donchs sí; al amich no puch dedicarli elogis com se fá als grans homes d' estat, poetas ó artistas, puig no ho es; peró si, es *algo*, que avuy dia y en eixas llunyanas terras, es á nos tres úlls 'l sagell que mes dignifica á un fill de Catalunya; aixó es; honrat y aymant de sa terra. Avuy despedim al vice-President de la C. R-P. y sento una veu secreta dins mi que 'm diu: ¡quantas y quantas horas d' anyoransa

passará nostre amich, en terras ahont no 's venera nostra idea regionalista! Quants y quants cops al aclucar la son sas cansadas parpellas, sentirá sobre son front un alé y un aleteig casi imperceptible, y al preguntarse éll mateix qu' es aquella especie de brunsiment, y al passarse la má per son front, sentirá que aquéllas alas y aquell murmull no son més que 'l grasneig del pobre *Rat-Penat*, que pensa en lo amich ausent, y al mateix temps, á ell se li humitegeran los ulls, al veurer que per lo menys, tant com ell pensarà en lo *Rat-Penat*, lo *Rat-Penat* pensarà en ell.

Amichs y companys meus; ¡No os omplena lo cor de satisfacció, al veurer que en eixas llunyanas terras, alentan cors plens de savva catalana? ¡avant, donchs; no 'ns aterrin los obstacles que s' oposan á nostras benvolgudas aspiracions, y donemlos exemple de civisme, al mateix temps qu' esclamem com Jesus en lo Calvari; ¡Perdoneu Senyor als que no saben lo que 's diuhen!

¡Catalunya! paraula mágica en boca del ver catalanista; Terra tan perseguida com noble, avant sempre! Prompte sonará l' hora en que demostrará al mon, lo que pots, lo que sabs y lo que vals! Encare tornarán á lluhir per tú, días gloriosos per demostrar al mon, lo molt qu' has estat deprimida!

Confíem en los esforços que los prohoms del catalanisme han fet; fem nosaltres en nostra modesta esfera lo que poguém, y esclamém tots descobertas nostras testas; ¡Catalunya avant! ¡Gloria á los Jochs Florals! ¡Visca Catalunya Regionalista! Visca lo *Rat-Penat*!

No 'm queda mes que donar las gracias al auditori per la benevolencia que ha tingut al escoltarme y alentar al amich Tastás pera que, encara que 's trobi lluny de nosaltres no 's desanimi y continúhi sent lo catalanista que fins avuy ha demostrat ser, y assegurarli que tindrem viva satisfacció, sempre que rebém novvas d' ell, y nos envihi un suspir d' en quant en quant com á mostra de que en lloch de minvar, creix lo seu catalanisme.

¡Amichs; Avant!

F. M. Y P.

En la despedida del Vice-President

DE LA SOCIETAT CATALANISTA «RAT-PENAT»

En Manel Tastás

Desde eixa marge del Plata
que tots mirém somrisenta,
com sempre forta y valenta
la nostra Patria 's retrata;
terra que may fou ingrata,
no pot ser desagradada;
per 'xó avuy qu' es envilida
pel caprítxo dels tirans,
los que 'ns dihém catalans
li oferim la nostra vida.

Oposant al sibilítich
poder, qu' es nostra mortalla,
de la justícia la dalla
y un nou programa polítich;
si arribats en lo instant crítich
hem de fer us de nostras mans,
no 's diga que 'ls catalans
d' avuy, no envejém la gloria:
que al obrí 'ls fulls de l' historia
diga al mon—“Son com avans”

La lluyta ja está en'aulada,
y espeternega la teya
que ab lo calor de la ideya
ha aixamplat sa flamarada;
la veu de la Patria hollada
ressona per monts y plans,
los que sigan catalans
per mes que n' estigan lluny,
no oblidin que quant retruny
es que cridan sos germans.

¡Fills de la terra! es ja l' hora
de fer veure 'l que valém:
desd' aquí tots escoltém
que la nostra Patria plora;
si de l' abís á la vora
tráurerla havém per rellans,
no digan dels catalans

los polítics de Madrid,
qu' un poble quant es petit
no pot tenir homes grans.

M. CADENET.

DISCURS

Senyors:

Fa un any que celebrárem en lo mateix local la festa dels Jochs Florals y la fundació del *Rat-Penat* única societat catalanista en la América del Sud.

Lo *Rat-Penat* no sabiam quin resultat donaria; avuy lo veyém ja ab vida propia y robusta, y la llavó que vá sembrant, donà un resultat miraculós, puig qu' ha lograt la unió de tots 'ls que de cor son catalanistas y veu augmentar día á día son nombre, despertant entre 'ls catalans l' amor á la terra.

Avuy estém també reunits, ab objecte de celebrar la mateixa festa dels Jochs Florals y despedir dignament á nostre bon amich lo ferm catalanista En Manel Tastás que després de viurer 25 anys en aquesta república passa á establirse á la vohina.

Al amich li desitjém millor sort que la qu' ha tingut hasta aquí, puig s'ho mereix per sos bons sentiments y riquesa de cor, preguntli que allí ahont vulla que 's trobi, 's recordi de nosaltres com nosaltres 'ns recordarém d' ell y que no deixi may de comunicarnos sa bona ó mala estrella, ab la seguretat d' acompanyarlo en sas alegrías ó tristezas.

Y ara permeteume ocupar-me un poch de la festa dels Jochs Florals.

Senyors: Desde que foren cremats nostres furs per los butxins de Felip V, Catalunya ha sigut una caldera de vapor en qual fornalla tota la Espanya li ha acumulat carbó y buscalls ab objecte de que al explotar ni la sombra quedés de sa forma; pero vingueren los Jochs Florals y aqueixa fou la primera válvula de seguretat per ahont s' escapá 'l vapor y los Centres catalanistas que 's van formant en nostre terra y fora d' ella son altres tantas válvulas. de manera qu' avuy pot dirse que la caldera está com nova, ab tota sa resistència y assegurada per lo tant de quedar inutilizada

Aqueixa déria de voler que Catalunya s'

enfonés no era altre cosa que enveja, perque sos fills tenen usos y costums diametralment oposats á las demás regions d' Espanya, perque sos fills tenen un carácter indenpedent y amichs de obrar molt y enrahonar poch, al revés d' ellas que obran poch y enrahonan molt. A Espanya li succehirá lo mateix que á la Turquía que embrutida y amodorrada per lo harém y lo ópi, se van separant poch á poch sas provincias de sa tutela, y las regions espanyolas embadalidas per la parla ó *verbo-sitat* dels polítics de Madrid habian fet causa comú per anar contra Catalunya, però afortunadament sembla que avuy se desperta son esperit regional y comensan á fer reclamacions com ultimament s' han vist dels cosechers castellans.

A proposit de *verbo-sitat* no vull acabar sens que conegueu uns párrafos dels Senyor Mañé y Flaquer en sa carta XIII al senyor Nuñez de Arce al senyalar los diferents usos de Catalunya respecte á las demás parts d' Espanya.

«En estas universidades (las de Cataluña, florecen graves sujetos en todas facultades, Teólogos famosos, Letrados ilustres, Médicos expertos, Filósofos insignes, sin vana ostentacion, ni afecto, que llama encajimiento la emulacion: siendo assí, que la taciturnidad indica mucho fondo, como la verbosidad poco. En línea de los intelectuales, quien mas dize menos haze. Dize el angel menos que el hombre, y Dios que el angel, Pero en una vez que Dios dize, todo lo haze: y el hombre que dize mas, haze menos. Y si se atiende á lo que dize un historiador: que los Catalanos son los celtas, decendientes de aquellos hijos de Noé, que no quisieron hallarse en la edificacion de la torre de Babylonia; y como Noé se llama Celio, se llamaron Celtas; inferiremos que es esto en los Catalanos grandeza, y no poco favor del cielo. Porque como el castigo de los que edificaron la torre consistió en que hablasen mucho, y obrassen poco, ó nada, no hallándose los Celtas comprehendidos en el delito, no les pudo alcanzar la pena; y assi de sus primeros pobladores han heredado los Catalanos el obrar mucho, y hablar poco; ser notables enemigos de levantar torres en el aire».

J. HERNANDO.

Sr. En Manel Tastás

Estimat amich y paysá: Respecto vostre determinació d' allunyarvos de nosaltres, allunyament que deploro per una part, puig nos veyem privats de vostre proper contingent, y m' alegra per altre perque tenint vos, com teniu, arrelat l' esperit catalanista, ahont se vulla que la sort vos porti, alli hi haurá un ressó de l' ideya que tots perseguim y tal vegada logreu despertar l' esperit endormiscat de nostres paysans que no necessitan mes qu' una iniciativa pera congregarse baix la bandera patriótica qu' ha enlayrat lo lema de ¡Catalunya y avant!

Tenint en compte, donchs, tot aixó, al rengraciavos per lo contingent qu' haveu portat á LA GRALLA, ja dedicantli vostra influencia moral á mans vessadas, ja col·laborant brillantment en sas planas, crech interpretar feelment los dessitjos de mos companys de Redacció á l' anomenarvos son Corresponsal ahont se vulla que senteu vostra llar.

Fent vots pera que las patrióticas ideyas qu' omplenan vostre pit catalá trovin ressó entre los fills de l' anyorada Pubilla que la sort vos donará per nous companys, tinch lo gust de donarvos mon adeu de despedida, desitjantvos tota mena de felicitat al crit de: ¡Catalunya y avant! ¡Salut y germanó!

Vostre sempre

J. BAITX Y BALIL.

A N' EN MANEL TASTÁS

NOCTURNO

TOCAT Y FET EN MITJA HORA Á COLPS DE PUNY

Acababan de tocar las onse de la nit en lo rellotje de sol mes rovellat de la ciutat.

Tot era fosch en l' espay, si s' exceptúa d' aixó un qu' altre fanal apagat que donaba una claror tan brillant com la llum eléctrica de la plassa Independencia.

Lo vent ne feya una de las sevas: se ventaba las moscas ab cada bufech que cantaba 'l Credo.

Plovian gotas com matons de monja que, al caurer, se confonian unas ab altres y per efecte de las batussas formaban dos regarots en lo carrer, per ahont hi corria violentment, com si l' empaytessin, un líquit parecut á such de bledas.

La naturalesa, que 's conexia anaba molt enderrera de son, dormia ab una galvana, com si ensenyés lo clatell y digués «Aquí me las clavin totas.»

Dels serenos n' hi havia poch qu' estessin serens, y als que ho estaban lo vell Morfeo, mal humorat, 'ls tenia ben agafats pe'ls cabells.

Lo bordar dels gossos y 'ls himnes d' amor que 'ls gats entonaban sens descans, donaban un «cop de vista» aterrador al quadro pahorós de la nit. Entre 'ls *quissos* y 'ls *mians* s' hi sentian veus notables.

Los comptes de Ballarons, ben repapats en sillons endomascats de color de.... pero *alto*, qu' allí, vagament, se veu un trepitj que s' acosta. ¿Quí será aquella figura qu' avansa á pas de cunill? Siguem batxillers: anemho á veurer.

Paf... Ja 'l tenim aquí.

—Ep, mestre; ¿qué feu á aquestas horas per aquets barris?

—Busco un home.

—Me sembla que aneu errat d' oscar. ¿No veyeu que tothom dorm menys nosaltres dos?

—Ja ho veig; pero no hi fa res. Buscaré á n' aquest home perque tinch de véurerlo avuy sens falta.

—Si es questió de que os puga servir...

—No tinch lo gust de concixervos. Soch foraster y vinch de molt lluny. ¿Vostre nom?

Per tota contestació 'm poso á taratlejar aquell tros de Beltramo en lo «Roberto», quant en la Escena y evocació de las tombas canta *Di qualunque mortal piu non temete*.

L' incógnit, qu' anaba embolicat ab una bufanda de color de regalesia y á qui sols se l' hi veyia la punta d' un nas enxarolat, reflexioná un instant, y fent un rápit moviment se treu de la butxaca de l' infern un objecte que ab lo temps hauria sigut capsa de rapé y d' un frare franciscá per lo gran, m' agafa la má apretántmela tant fort que 'm fa fer un xisclé, y 'm diu:

—Demá al vespre, quant brilli lo sol ab tot son esplendor, obriu la capsa y cumpliú món encárrech.

Y dit aixó fa lo mateix qu' aquellas fantasmas del Tenorio: s' evapora, deixantme á mí ab un pam de nas y cent canas de curiositat.

No poguent aguantar la xafarderia, com si fos una peixetera de las que á casa cridan: «á dotse, á dotse la sardina,» agafó la capsa, me fico en una escaleta, encench una cerilleta, also una baldeta, trech ben neteta una tarjete-ta, tota perfumadeta, que en lletra menudeta, aixís deya:

Al amich y ferm catalanista En Manel Tastís.

Si avuy es un dia de goig porque es rememora la festa de nostra terra y es també la mes gran de tolas per ser la mes catalana, permeteu que saludi en vos á un dels que mereixen simpatía per lo bons y per lo catalans. Y vos prego que lluny de nosaltres recordeu que aquí hi han amichs qu' avans d' anárvoshen, ja comedsan á anyorarvos.

Després de llegir la tarjeta y veyent qu' ella interpretaba mos desitjos y era lo menos que jo vos podia dedicar, he cregut afegirhi, anticipantme á las ideas dels comensals, las següents paraulas:

Visca la patria catalana y sos fills.

Visca la catalana Festa dels Jochs Florals, qu' avuy ab goig recordém.

Visca lo «Rat Penat» y son vice-president.

Brindém, senyors, pe'l que s' ausenta, per sa prosperitat y també per la nostra.—He dit.

ENRICH RÁFOLS.

Discurs de nostre Director

Catalunya al alsar lo penó del regionalisme' no ho habia fet ab miras exclussivistas, sinó que al demanar son dret civil y l' autonomia regional, provincial y municipal, pera poguer regir-se per sas antigas y sábias lleys, no digué que 'l volgués exclusivament per ella. Bona proba d' aixó es que las demás regions han respost y particulament cada una demana lo que millor cieu pera sa prosperitat. Los

catalanistas enteném per regionalisme que 'l municipi sia lliure dintre de la regió y la regió dintre de l' unitat nacional.

Germans nostres son, lo mateix los com-provincians d' Ausias-March, com los de Ramon Llull, com los de Macías, com los de Zorrilla com los mateixos com-provincians del Sr. Nuñez de Arce, tots son regionalistas; no importa que hajin nascut á Galicia á Cas ella á Catalunya á Valencia á las Balears á Cuba ó al Pais Euskar, tots á una volem la grandesa de la Patria.

BRINDIS

Sento verdadera emoció, al veurer en lo Senyor Ignaci Oromí un plansó de sava catalana, que nascut en aquesta Republica si no 'ns guanya al menys nos iguala en entussiasme y amor á la patria de nostres pares. Al veurer los cabells blanchs del senyor Oromí, que honran aquesta taula y que tant de patriotisme ha sapigut enfiltrar en son fill, espill ahont deurian mirarse molts nascuts en Catalunya; al veurer eixos cabells blanchs, repetexo, brindo per tots los jayos de la terra.

Brindo per Catalunya, per tolas las provincias d' Espanya y per l' humanitat!

Amichs:

Poch avesat á pendrer la paraula en reunions d' aquesta mena per espresar mos sentiments, dech demanarvos disculpa per la falta de coordinació que notaréu en lo poch que desitjo espresar.

Avuy tots los que 'ns veyém aquí reunits, ho fem per despedí, al company, amich y ferm catalanista que deixa aquesta platxas, per anarsen á las de la República vehina.

Avuy que al mateix temps se celebra á Barcelona la festa que fá 29 anys celebrant sense interrupció lo poble catalá, per honra y gloria del renaixement de la llengua, no puch menos jo que he nascut á alguns millers de lieguas de Catalunya, mes que sento bullir en mas venas lo foch del poble catalá, que dedicá un carinyós recort á eixa festa y di ab tots los catalans de debó:

Visca l' Institució dels Jochs Florals.

Visca la Llengua Catalana.

Visca LA GRALLA.

Visca la *Rat-Penat*.

I. OROMÍ.

¡Adeu!

Fa poch m' has dit que te 'n vas
y á fé de mon me sab greu,
peró com que tornarás,
sols me resta amich Tastás
dirte ab tot mon cor, aden.
Adeu donchs y torna aviat;
pensa al marxar qu' aquí deixas
qui t' estima ab llealtat:
la Societat «Rat-Penat»
á la que tu perteneixes.
Torna prompte á omplir lo vuit
que deix' l' amich que s' allunya
qu' amichs com tu, son lo fruit
que sab darne Catalunya.

J. RIBAS.

A mon amich En Manel Tastás

Un que no sab esplicarse
vos diu adeu de tot cor;
un que os estimará sempre
en que d' ell no 'n sigan prop,
vos recomana y espera
que gardeu aquet recort,
sens' olvidar nostre terra
ni en lo perill de la mort;
que aixís es com sabém ferho
los nascuts en aquell lloch
aixecant mes la nostra honra
dihentnos catalans de cor.

P. SABATÉ.

A en Manel Tastás

Que en la vehina República
trobis lo que vols lograr
y no oblidis que t' anyora,
la Societat Rat-Penat.
Veshi donchs y torna prompte,
torna prompte, vina aviat,
que un vuit gran aquí nos deixa
qui com tú, es bon catalá.

C. RIBAS.

*Poesia llegida per lo Sr. Secretari de la
«Rat-Penat».*

Rey y lladre quinze voltes,
tu que bregas sol y vern

flestomant sota les voltes
socarrades del infern,
vull cantarte les absoltes
ab un himne d' odi etern.

L' orgull, lo crim y la guerra
van trenar la teva sort;
Deu va fer-te ab la ma esquerra
la teva ombra era la mort.
Jo só la veu de la terra
que maleheix ton recort.

Só la patria mal ferida,
só l' antiga llibertat,
que retornan á la vida
com un roure retanyat,
que renega ¡malehida!
de la baba qu' has deixat

De l' infern qu' ab tu s' esbrava
si pogués baixá al pregon,
per venjar la patria esclava,
per retornarte l' afront,
faría lletras de lava
per escfuret lladre al front.

Si devant de tota Europa
poguesses torná' á surtí',
ab ton orgull y ta tropa
voldría véuret aquí
per oferirte una copa.....
pero plena de verí.

FRANCESC MATHEU.

PAU SANTJAS

ARQUITECTE

y professor de dibuix lineal, lavat y topogràfic

Projectes d' edificis públics y particulars,
aixecament de planos,
divisions de propietats, peritajes y tassacions.

Carrer Yagaron 302

Peluqueria del Siglo
Acaba d' obrirse - Carrer 25 de Mayo 193